

[Brorsen.]

ogsaa frem fra vor Side —, at det var en vældig Hær, der her drog i Leding. Man skulde næsten tro, den var uovervindelig: Regeringspartierne og Det konservative Folkeparti, og disse tre store Partier flankeredes af Kommunisterne paa den ene Side og Retsstatsfolkene paa den anden Side. Der var ikke mange andre tilbage end Venstre, og Venstre kunde man selvfølgelig nemt undvære, mente man. Det var i alt Fald det, vi fik at vide den ene Gang efter den anden: Ja, vil Venstre være med, saa bevares, det vil vi selvfølgelig sætte Pris paa, men vi kan udmærket undvære dette Parti! Det fik vi at vide den ene Gang efter den anden. Nu kan det være, man har faaet Øjene op for, at det alligevel ikke er saa helt let at undvære Partiet Venstre i det Øjeblik, man skal til at ændre Grundloven.

Man havde ogsaa meget store Forventninger her, og saa faldt det hele med et Brag. Nu kan man naturligvis rase, og det har man ogsaa gjort efter Evne, navnlig imod Venstre, men Venstres Stilling har i Virkeligheden hele Tiden ikke været til at tage fejl af. Det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch var inde paa en Del Betragtninger om Venstres Stilling og gik helt tilbage, tror jeg, til et af de allerførste Møder, der fandt Sted i Forfatningskommissionen. Det ærede Medlem udtalte her, at bl. a. havde jeg sagt, at der var jo Forfatninger — det var naturligvis den norske Forfatning, jeg hentydede til —, hvor man delte sig i to Afdelinger, saadan som der ogsaa var Tale om i det nye Grundlovsforslag. Men det ærede Medlem maa erindre, at da talte vi vidt og bredt om Forfatningerne i baade det ene og det andet Land, og jeg nævnte ogsaa for mit Vedkommende Forfatningen i Finland, hvor man har et rent Etkammersystem — ikke med det for Øje, at i det Øjeblik Venstre gik over til et Etkammersystem, skulde vi fuldt og helt og i alle Enkeltheder afskrive det finske Forfatnings-system, men for at nævne, hvorledes man har indrettet sig i forskellige andre Lande, hvor man det ene Sted har Tokammersystem, det andet Sted en Blanding og det tredje Sted rent Etkammersystem. Vi havde jo ogsaa fra Venstres Side vort eget Forslag til sidst, som imidlertid blev forkastet af de tre Forligspartier.

Se, det, der nu skete ved Folkeafstemningen, var jo, at Forslaget blev fejlet til Side, kan man sige, af Forligspartiernes egne Vælgere, idet der nemlig var mellem 250 000 og 300 000 af Forligspartiernes Vælgere, der ikke vilde stemme for det For-

slag, som man havde arbejdet sammen herinde. Det er ganske betegnende, at i over Halvdelen af Valgkredsene, i 63 Kredse, er der ikke for Forligspartiernes Grundlovsforslag afgivet saa mange Ja-Stemmer, som der i Kredsen var radikale og socialdemokratiske Stemmer ved Folketingsvalget, og saa har man ogsaa slet ikke regnet med Det konservative Folkeparti. Den højtærede Statsminister havde i sin Tale i Formiddags en Hentydning til Det konservative Folkeparti. Det var i hans Udtalelse om, hvem der havde svigtet, og han nævnte der forskellige Ting, jeg ikke her skal komme ind paa. Men jeg tror ikke, at Forligspartierne har meget at lade hinanden høre, for der er ogsaa mange — det maa Statsministeren ogsaa give mig Ret i — socialdemokratiske Vælgere, der ogsaa absolut svigtede over for Statsministerens Anvisning om at stemme ja til den nye Grundlov.

For Resten, med Hensyn til denne Afstemning i det hele taget har vi ikke faaet ret meget at vide om, hvor mange af de Stemmesedler, hvorom der kunde være Tvivl, der er blevet godkendt. Noget ved vi efter Statsministerens Tale, men jeg synes, at det, der blev sagt af ham om hele Situationen, opfordrer til — og det gør jeg ogsaa for mit Vedkommende —, at man her anfører, at hvor det hele er saa simpelt og enkelt som ved en saadan Folkeafstemning, at man skal sætte et Kryds ud for Ja eller et Kryds ud for Nej, er Stemmeafgivningen jo ikke til at sammenligne med den ved de lange Stemmesedler ved Folketingsvalgene, og det er for øvrigt rent og klart bestemt i Valgloven, at Stemmesedlen er ugyldig, hvis der findes andet end et Kryds ved enten dette Ja eller dette Nej. Derfor synes jeg ikke, man ved en saadan Lejlighed som denne her skulde have Brug for Fortolkning. Jeg synes, det hele er saa enkelt. Jeg synes, at man maa kunne forlange, at de paagældende Vælgeres Intelligens er saa stor, at de kan hitte ud af at sætte dette Kryds enten ud for Ja eller ud for Nej. Statsministeren har for kort Tid siden efter Folkeafstemningen holdt en Tale i Horsens, hvor han var med til at fejre en af de ældre Socialdemokrater, det ærede Medlem Hr. Hans Nielsen.

Man havde Indtryk af, at i denne Tale var det Statsministerens Harmes og Skuffelse, som skulde have Luft, og at han benyttede Lejligheden her til navnlig at rette et i politisk Henseende brutalt Overfald paa Venstre for den ynkelige Kampform, som Partiet havde anvendt ved Folkeafstemningen. Hvad er det, vi har sagt fra